

Παλιά επαγγέλματα που χάθηκαν στο χρόνο

Ψηφιακή εργασία μαθητών
Β' Γυμνασίου

5η ενότητα
Επαγγέλματα - Εργασία
στο μάθημα
Γλωσσική Διδασκαλία

Μπελλένειο Γυμνάσιο Λέρου
2019-20

ΛΑΤΕΡΝΑΤΖΗΣ

Ο Λατερνατζής είναι ένα από τα πιο παλιά επαγγέλματα στην Ελλάδα! Η ιδιότητα του είναι δίπλη και γιατί άραγε; Επειδή σε πρώτο στάδιο είναι ο κατασκευαστής της Λατέρνας και σε δεύτερο στάδιο είναι ο τραγουθέτης!

Η λατέρνα είναι ένα πολύ δύσκολο όργανο, επειδή οι νότες βγαίνουν από μεταλλικά ελάσματα που είναι τοποθετημένα.

ΓΑΛΑΤΑΣ

Ο γαλατάς ήταν ένα επάγγελμα πλανόδιου μικροπωλητή παλαιότερων εποχών ,που σήμερα έχει εκλείψει σχεδόν τελείως από αρκετές χώρες της Ευρώπης.Ο γαλατάς εργαζόταν στα μεγάλα αστικά κέντρα και όχι στα χωρία καθώς εκεί υπήρχε η δυνατότητα εξ ανάγκης για άμεση πώληση φρέσκου γάλακτος.Ο γαλατάς αναλάμβανε τη διάθεση του γάλακτος και άλλων γαλακτοκομικών προϊόντων στα σπίτια.Το μεταφορικό του μέσο ήταν υποζύγιο και αργότερα το ποδήλατο ή μηχανοκίνητο δίτροχο.

Αλεξάνδρα Σταματίου

ΝΕΡΟΥΛΑΣ

Ο νερουλάς ή νεροκόπος ήταν πλανόδιος πωλητής νερού και αναλάμβανε την τροφοδότηση των σπιτιών, σε πόλεις ή χωριά, που δεν είχαν δική τους προμήθεια.

Στην παλιά Αθήνα του 19ου αιώνα όπου δεν υπήρχε ακόμα ύδρευση στα σπίτια, αναλάμβανε την τροφοδότησή τους με νερό που προμηθευόταν από τον Υμηττό και κουβαλούσε με γαϊδούρι, μουλάρι ή κάρο. Έκανε πολλά κοπιαστικά δρομολόγια και αμειβόταν περίπου 1 δεκάρα τον τενεκέ. Υπήρχε συνήθως ένας νερουλάς σε κάθε γειτονιά και είχε σταθερή πελατεία. Ο Σπύρος Λούης, καθώς και ο πατέρας του, ασκούσαν αυτό το επάγγελμα στο Μαρούσι.

Ειρήνη Χαρινού

ΑΓΩΓΙΑΤΗΣ

Ο αγωγιάτης είναι ένα επάγγελμα που συναντούσαμε τα παλιά χρόνια και κυρίως μετέφερε εμπορεύματα, όπως σιτάρι, καλαμπόκι και όσπρια, για ανεφοδιασμό των κατοίκων. Ακόμα πραγματοποιούσαν επί πληρωμή ιδιωτικές μεταφορές.

ΤΣΑΚΥΡΙΟΣ ΓΙΑΝΝΗΣ .

ΠΑΓΩΤΑΤΖΗΣ

Ο παγωτατζής ή παγωτάς ήταν πλανόδιος πωλητής παγωτών & υπήρχε ως τη δεκαετία του 1970 κυρίως σε αστικά κέντρα.

Γαβριήλ Ταχλιαμπούρης.

ΜΥΛΩΝΑΣ

Μυλωνάδες στους παλαιότερους χρόνους λέγονται αυτοί που εκμεταλλεύονταν τους μύλους και άλεθαν τα σιτηρά για να παράγουν αλεύρι. Όσους από τους μύλους κινούνται με αέρα τους έλεγαν ανεμόμυλους!!!

ΣΟΦΙΑ ΦΙΛΙΠΠΑ

ΥΠΑΙΘΡΙΟΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΣ

Ο υπαίθριος φωτογράφος χρησιμοποιούσε ένα ξύλινο ορθογώνιο πλαίσιο που στηριζόταν σε ένα τρίποδα, τη φωτογραφική μηχανή. Ο φακός βρισκόταν στο κέντρο του ορθογωνίου και από κάτω υπήρχε ένα κασελάκι με συρταράκια που περιείχαν όλα τα απαραίτητα υλικά εκτύπωσης μέσα σε μπουκαλάκια. Πολλοί φωτογράφοι στόλιζαν γύρω γύρω το πλαίσιο με παλιές φωτογραφίες.

Αντωνης Μπιλληρης

ΠΕΤΑΛΩΤΗΣ

Πεταλωτής ή Αλμπάντης ήταν ο τεχνίτης που πετάλωνε τα άλογα, τα μουλάρια και τους γαϊδάρους. Το επάγγελμα εξασκούσαν κυρίως στα κεφαλοχώρια, όπου οι ιδιοκτήτες έφερναν από τα γύρω χωριά τα ζώα τους για πετάλωμα. Το πετάλωμα που έκανε ο πεταλωτής-αλμπάντης ήτανε δυο ειδών: το καινούριο πετάλωμα και το καγιάρι. Το καινούριο πετάλωμα γινόταν όταν τα πέταλα του ζώου είχαν φαγωθεί με τη χρήση. Το καγιάρι είναι όμοιο με το καινούριο πετάλωμα με μόνη τη διαφορά ότι στο καγιάρι χρησιμοποιούνταν τα ίδια πέταλα, που φορούσε το ζώο, επειδή δεν παρουσίαζαν μεγάλη φθορά.

Μανώλης Ασβεστάς

ΛΟΥΣΤΡΟΣ

Λούστρος ή **λουστραδός** ονομαζόταν ο πλανόδιος που το επάγγελμα του ήταν να βερνικώνει και να γυαλίζει παπούτσια περαστικών. Για την εργασία του λούστρου χρησιμοποιούταν ενός είδους βαλιτσάκι που μέσα έχει τα βερνίκια και βούρτσες για το γυάλισμα των υποδημάτων. Σε αρκετές περιπτώσεις, οι λούστροι ήταν επί το πλείστον παιδιά ή έφηβοι. Με το πέρασμα των χρόνων το συγκεκριμένο επάγγελμα χάθηκε.

Λευτέρης Ουμπάτζι

ΠΑΓΟΠΩΛΗΣ

Το επάγγελμα του παγοπώλη διατηρήθηκε ως τη δεκαετία του 1960. Περνούσε από τις γειτονιές με το φορτηγό ή το τρίκυκλό του γεμάτο πάγο. Έβγαιναν, λοιπόν, οι νοικοκυρές για να πάρουν πάγο, ολόκληρη κολώνα ή μισή. Ο παγοπώλης φορούσε τα γάντια του για να μην παγώνουν τα χέρια του και με έναν γάντζο έπιανε τον πάγο, τον έκοβε με τον κόφτη και τους τον έδινε. Αυτές τον έβαζαν στο ψυγείο εκείνης της εποχής που το έλεγαν παγωνιέρα. Έτσι διατηρούσαν τρόφιμα ή είχαν δροσερό νερό. Σήμερα αυτό φαίνεται σαν κάτι πολύ μακρινό.

ΝΤΕΛΑΛΗΣ

το επάγγελμα του ντελάλη από τα παλιά τα χρόνια ήταν πολύ σημαντικό διότι ενημέρωνε τους υπόλοιπους πολίτες για κάποια σημαντικά πράγματα που συνέβαιναν στην πόλη τους όπως να έρθει κάποιος διάσημος ανθρώπως η για διάφορα θέματα του τόπου τους.

Νίκος Κουτούζος

ΚΑΡΕΚΛΟΠΟΙΟΣ

Ο καρεκλοποιός ήταν ο κατασκευαστής καρεκλών . Το καθισμα κατασκευαζόταν κυριως απο ντοπια ψαθα , δηλαδη απο χορτο αφρατο απο τα ποταμια η εισαγομενο ινδικο καλαμι. Τα ποδια της καρεκλας ηταν απο ξυλο και ηταν στερεωμενα με περονες (καρφια) και κόλλα.

Στελιος Διαμαντάρας

ΥΦΑΝΤΡΑ

Στα παλιά χρόνια οι γυναίκες ασχολούνταν με την ύφανση, την οποία την μάθαιναν από τις λεγόμενες μαιστρες. Οι κόρες ετοίμαζαν μόνες τους την προίκα τους. Οι αρχοντοπούλες κυρίως ύφαιναν μεταξωτά και για να πατούν χωρίς να πονάνε στο ποδαρικό του αργαλειού φορούσαν τα τερλέζια, που ήταν είδος παντόφλας. Οι γεροντότερες γυναίκες βοηθούσαν τα κορίτσια σε όλες τις προπαρασκευαστικές εργασίες τραγουδώντας το τιμητικό τραγούδι : << Δικός μου είναι ο αργαλειός, δικό μου και το χτένι, δική μου και η πέρδικα που κάθεται και φαίνει >>.

ΚΑΛΑΘΑΣ

Το επάγγελμα του καλαθα ήταν διαδεδομένο σε χωριά και σε περιφέρειες όπου οι πρώτες ύλες για τις ανάγκες της παραγωγής ήταν άφθονες. Τα υλικά αυτά τα έπαιρναν από τις λυγαριές, τις μυρθίες, τις σφακές και τα καλάμια.

Σεβαστή Κάρλα

ΒΑΡΕΛΑΣ

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΔΡΑΓΗ

Ο βαρελάς ήταν τεχνίτης, ειδικός στην κατασκευή βαρελόσχημων και σκαφοειδών σκευών, που τα κατασκεύαζαν από ξύλο καστανιάς ή δρυός. Το ξύλο περνούσε από ειδική επεξεργασία και μετά το έκοβαν σε λεπτές σανίδες, που βρέχανε για να παίρνουν εύκολα την κατάλληλη κλίση. Κατόπιν περνούσαν τα στεφάνια, τα χτυπούσαν με το ματσακόνι για να σφίξουν καλά και μετά τοποθετούσαν τους δυο επίπεδους πυθμένες. Οι αποθήκες παλιά ήταν γεμάτες με βαρέλια κλπ.

Τα σπουδαιότερα εργαλεία που χρησιμοποιούσε ο βαρελάς ήταν το πριόνι, το τρυπάνι, η ταλιαδούρα, το καβουροσκέπαρο, η πένσα κ.ά. Οι βαρελάδες κάθε Σεπτέμβρη και μετά τον τρύγο έπαιναν δουλειά γιατί τα παλιά βαρέλια θα γέμιζαν με τον νέο μούστο και έπρεπε να τα συντηρήσουν και πάλι.

ΚΑΝΑΤΑΣ

Κανατάς ονομάζεται ο τεχνίτης που επικαλύπτει τα χάλκινα σκεύη με . Ο γανωματής είναι ένα από τα πιο παλιά επαγγέλματα. Παλαιότερα, τα περισσότερα σκεύη που χρησιμοποιούσαν οι άνθρωποι για τις καθημερινές τους δουλειές και ιδιαίτερα για τη μαγειρική ήταν χάλκινα (μπακιρένια). Αυτά με τον καιρό και με τη μεγάλη χρήση οξειδώνονταν και γίνονταν επικίνδυνα για δηλητηριάσεις. Έπρεπε λοιπόν να γανωθούν, να καλυφθεί δηλαδή η επιφάνειά τους για προστασία με ένα ειδικό μέταλλο, το καλάι. . Ο γανωτής πρώτα έπρεπε να καθαρίσει τα σκεύη από τη γανάδα, δηλαδή την πράσινη σκουριά των χάλκινων σκευών, και γενικά από τις σκουριές τα άλλα μεταλλικά αντικείμενα, όπως τα κουτάλια που δεν ήταν χάλκινα αλλά γανώνονταν.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΧΑΛΚΙΔΗΣ

ΠΕΤΑΛΩΤΗΣ

Πεταλωτής ή Αλμπάντης ήταν ο τεχνίτης που πετάλωνε τα άλογα, τα μουλάρια και τους γαϊδάρους. Το επάγγελμα εξασκούσαν κυρίως στα κεφαλοχώρια, όπου οι ιδιοκτήτες έφερναν από τα γύρω χωριά τα ζώα τους για πετάλωμα. Το πετάλωμα που έκανε ο πεταλωτής-αλμπάντης ήτανε δύο ειδών: *το καινούριο πετάλωμα και το καγιάρι.*

Το καινούριο πετάλωμα γινόταν όταν τα πέταλα του ζώου είχαν φαγωθεί με τη χρήση. Το καγιάρι είναι όμοιο με το καινούριο πετάλωμα με μόνη τη διαφορά ότι στο καγιάρι χρησιμοποιούνταν τα ίδια πέταλα, που φορούσε το ζώο, επειδή δεν παρουσίαζαν μεγάλη φθορά.

ΔΡΑΓΑΤΗΣ

Ο δραγατης στα παλιά χρόνια ήταν ένα επάγγελμα όπως ο αγρούλακας, δασοφύλακας και κυρίως τον έπαιρναν οι άνθρωποι να φιλάει τα ζώα πάνω στα βουνά . Αυτό το επάγγελμα στις μέρες μας έχει χαθεί.

Γιώργος Δραγάτης

ΣΑΛΕΠΙΤΖΗΣ

Ο σαλεπιτζής ήταν ένας πλανόδιος πωλητής και κατασκευαστής του ζεστού ροφήματος σαλέπι. Έμοιαζε σαν τον παγωτά λόγω της άσπρης ενδυμασίας και της τροχήλατης προθήκης. Ένα άλλο χαρακτηριστικό της δουλειάς του ήταν τα μπρούτζινα σκεύη που ήταν πάντα πεντακάθαρα.

Μαρια Καστή

ΛΑΤΕΡΝΑΤΖΗΣ

Η λατέρνα είναι ένα μουσικό όργανο με ένα περιστρεφόμενο κύλινδρο που όταν γυρίζει, παράγει μουσική. Οι λατερνατζήδες γύριζαν πότε μόνοι τους, πότε με την συνοδεία κάποιου ντεφιού σε μαγαζιά, σε πάρκα ή στους δρόμους και πολλές φορές μαζευόταν γύρω τους ο κόσμος και άκουγε τα τραγούδια που παίζανε. Τα τραγούδια ήταν συνήθως λαϊκά και αυτά που ήταν διάσημα εκείνο τον καιρό. Όταν τελείωνε το τραγούδι, περνούσε ένα άτομο που ήταν και ο βοηθός τους, κρατώντας ανάποδα το καπέλο του ή το ντέφι και του έριχναν μέσα οι άνθρωποι φιλοδωρήματα.

Ελευθερία Πιτσικάκη

ΚΑΠΕΛΑΣ

Συναφές με το επάγγελμα της μοδίστρας ήταν και το επάγγελμα του καπέλα. Αυτός έφτιαχνε τα καπέλα με τα οποία συμπλήρωναν το ντύσιμό τους οι κυρίες της εποχής, μια και ήταν της μόδας. Τα υλικά κατασκευής των καπέλων ήταν σε κάποιο βαθμό εισαγόμενα, αλλά αρκετά υφάσματα προέρχονταν από εμπορικά κέντρα της Αθήνας. Τα είδη των καπέλων που κατασκεύαζε σχετίζονταν με την εποχή του χρόνου. Τα καλοκαιρινά καπέλα ήταν συνήθως από ψάθα (ψάθινα) και τα διακοσμούσε με υφασμάτινα ή ψεύτικα λουλουδία. Αντίθετα τα χειμωνιάτικα ήταν πιο επίσημα και κατασκευάζονταν από ακριβά υφάσματα. Τα διακοσμούσαν με κορδέλες και αρκετές φορές με τούλια που τα χρησιμοποιούσαν στα καπέλα με βέλο. Στις μέρες μας υπάρχουν οι μεγάλες εταιρείες που παράγουν μαζικά καπέλα και διάφορα άλλα αξεσουάρ.

Χατζημηναδάκης Γιώργος

ΚΑΣΤΑΝΑΣ

Καστανάς ονομάζεται ο υπαίθριος μικροπωλητής ο οποίος πουλάει ψημένα κάστανά. Συχνάζει σε μέρη όπου περνά πολλός κόσμος, συνήθως σε κεντρικά σημεία πόλεων ή πάρκα, για να πουλήσει τα κάστανά του. Μεταφέρει τα κάστανά σε καλάθι ή τσάντα, τα ψήνει λίγα-λίγα σε φουφο ή ξεχωριστή ή ενσωματωμένη στην τροχήλατη προθήκη του, αν έχει, αφού τα σκίσει πρώτα στο πλάι τους & τα πουλά κατευθείαν από εκεί ζεστά & φρεσκοψημένα. Επίσης, πολλοί καστανάδες εκτός από ψημένα κάστανά πουλάνε και ψημένο καλαμπόκι, το οποίο ετοιμάζουν με τον ίδιο τρόπο. Ο καστανάς, είναι ένας από τους λίγους πλανόδιους που δεν έχουν εκλείψει σήμερα.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΠΩΛΗΣ

Ο εφημεριδοπώλης ήταν ο πλανόδιος πωλητής που το επάγγελμα του ήταν να πουλάει έντυπα, κυρίως εφημερίδες, εξ ου και η ονομασία του επαγγέλματος. Οι εφημεριδοπώλες, όπως & οι λούστροι, παλαιότερα τουλάχιστον, ήταν ως επί το πλείστον παιδιά ή έφηβοι.

Μιχαλής χονδρογιαννος

ΑΚΟΝΙΣΤΗΣ

Ακονιστής ήταν ο πλανόδιος τεχνίτης, ο γυρολόγος, που έχει ως επάγγελμα να ακονίζει (να κάνει πιο κοφτερά) διάφορα όργανα (ψαλίδια, μαχαίρια). Αλλιώς λεγόταν τροχιστής. Οι άνθρωποι συνήθιζαν να του δίνουν για "φρεσκάρισμα" εκείνα τα όργανα που δεν έκοβαν πια καλά.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΚΟΝΤΟΣ

ΦΑΝΟΚΟΡΟΣ

Ο φανοκόρος ήταν άνθρωπος που ανέβαινε στα φανάρια του δημοτικού φωτισμού. Το 1858 αποφάσισαν να φωταγωγήσουν τις πλατείες και τους δρόμους της πόλης. Έτσι κάθε βράδυ πήγαινε ο φανοκόρος πήγαινε και άναβε τους δημοτικούς φανοστάτες των δρόμων.

Ζωή Ματρώνα Mucejani

ΛΟΥΣΤΡΟΣ Ή ΛΟΥΣΤΡΑΔΟΡΟΣ

Λούστρος ή **λουστραδός** ονομάζεται ο πλανόδιος που το επάγγελμα του είναι να γυαλίζει παπούτσια περαστικών. Στη δουλειά του λούστρου χρησιμοποιείται κασελάκι που μέσα έχει τα βερνίκια και βούρτσες για το γυάλισμα των παπουτσιών. Σε αρκετές περιπτώσεις, ιδιαίτερα παλαιότερα (όπως φαίνεται & σε ταινίες του παλιού ελληνικού κινηματογράφου), οι λούστροι ήταν επί το πλείστον παιδιά ή έφηβοι.

Τα μαύρο δερμάτινο ή καφέ σκούρο παπούτσι ή σκαρπίνι ήταν status για τον άνδρα της γύρας και έπρεπε πάντα να είναι λουστραρισμένο και να δείχνει στο μάτι ,κυρίως σε μια εποχή που τα παπούτσια λέρωναν εύκολα και σκονίζονταν από τους χωματόδρομους.

ΜΑΜΗ

Η μαμή είναι ένα από τα παλαιότερα γυναικεία επαγγέλματα και αποτελεί μια ιατρική βοηθό γνωστή σε όλες τις κοινωνίες και τους πολιτισμούς.

Σάββας Κοντογιωργάκης

ΨΗΦΙΑΚΗ ΤΑΞΗ Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΜΠΕΛΛΕΝΕΙΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΛΕΡΟΥ
2019 - 2020